

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Intendentura)
Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr. 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr. 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł., 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy umieszczenia ogłoszenia w całości lub jego części bez podania motywów.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNİK Nr. 16.

Poz. 65 — Okólnik Nr. 16 z dnia 14 kwietnia 1938 roku w sprawie zastępstwa przez gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe P. Z. U. W. w zakresie pozyskiwania ubezpieczeń umownych, inkasa składek ubezpieczeniowych oraz zakupu kas ogniotrawnych (SG. 48-14-1). Str. 172

III. PISMA OKÓLNE.

66 — Pismo z dnia 12 kwietnia 1938 roku o zaliczkach na uposażenie dla pracowników kontraktowych (GB. 11-22-5).	„	172
67 — Pismo z dnia 13 kwietnia 1938 r. o przepisach rachunkowo kasowych dla Biur Regionalnego Planu Zabudowania (GB. 31-39-2).	„	173
68 — Pismo z dnia 19 kwietnia 1938 roku o ułatwianiu działalności Polskemu Związkowi Kolarskiemu (Wojsk. L. 1-13-1).	„	176
69 — Decyzja z dnia 9 kwietnia 1938 r. o odznace Związku b. Członków Straży Obywatelskiej 1915 r. (AP. 3-223).	„	176

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. 22.

Ustawa z dnia 28 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ustroju miasta Gdyni	„	176
Ustawa z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawianiu obywatelstwa	„	176
Ustawa z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.	„	177
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1938 r. w sprawie ulg w opłatach od pojazdów mechanicznych na Państwowy Fundusz Drogowy	„	178
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb.	„	179
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu niektórych pasz	„	179
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o wyznaczeniu okręgów izb przemysłowo-handlowych.	„	179
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 12 czerwca 1937 r. o zmianie granic województw: Poznańskiego, Pomorskiego, Warszawskiego i Łódzkiego.	„	180

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 82 — 89.

A.**II. Okólniki****Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

65.

OKÓLNIAK Nr. 16

z dnia 14 kwietnia 1938 r.

w sprawie zastępstwa przez gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe P. Z. U. W. w zakresie pozyskiwania ubezpieczeń umownych, inkasa składek ubezpieczeniowych oraz zakupu kas ogniotrwałych

(Nr SG. 48-14-1).

Do

P. P. Wojewodów (województw centralnych, wschodnich, w Poznaniu i Toruniu).

Mając na względzie zarówno konieczność pogłębienia i rozszerzenia działalności gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, jak również interes ludności wiejskiej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zgodziło się na zastępstwo Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych przez gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe w zakresie ubezpieczeń umownych prowadzonych przez wymieniony Zakład oraz na inkaso przez gminne kasy na rzecz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych składek z tytułu tych ubezpieczeń.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, na podstawie § 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji i ustalaniu statutów gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych (Dz. U. R. P. Nr 118, poz. 1069) oraz zgodnie z § 3 ust. 2 tegoż rozporządzenia — zezwała na wprowadzenie do statutów gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych w dziale „Lokata funduszy i inne operacje kasy” jako § 21 a), postanowienia o treści następującej: „Kasa jest upoważniona do zastępstwa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w zakresie pozyskiwania ubezpieczeń umownych, prowadzonych przez tenże Zakład oraz do inkasa składek z tytułu tych ubezpieczeń na rzecz wymienionego Zakładu”.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że według informacji Państwowego Banku Rolnego, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ulokował w tymże Banku kwotę w wysokości zł 150.000, przeznaczoną na zakup przez gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe kas pancernych. Wspomniany kredyt, udzielony na 5-cioletnie spłaty, ma pokrywać 80% ceny zakupu kas ogniotrwałych.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne**Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

66.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 12 kwietnia 1938 r.

o zaliczkach na uposażenie dla pracowników kontraktowych

(Nr GB. 11-22-5).

Do

Urzędów Wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo podaje do wiadomości i stosowania poniżej umieszczone pismo Prezydium Rady Ministrów z dn. 26 marca 1938 r. Nr 42-2/87 w sprawie udzielenia zaliczek na uposażenie pracownikom kontraktowym.

Powołane poprzednio pismo Prezydium Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1937 r. Nr 34 (42-2/81) zawiera wyjaśnienia podane w piśmie okólnym Ministerstwa z 14.XII 1937 r. Nr GB. 11/20/7 (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 34 poz. 250).

Ministerstwo prosi o zgłaszanie sprawozdań, obejmujących wszystkich ubiegających się o zaliczkę pracowników kontraktowych raz w miesiącu ewentualnie w końcu danego miesiąca i dołączanie indywidualnych podań wraz ze złożonymi przez petentów dowodami.

W sprawozdaniu należy podać co do każdego petenta m. in. dane: stanowisko, grupę uposażenia, skład rodziny, czas pozostawania w służbie państwowej oraz ewentualne dotychczasowe zadłużenia potrącane z wynagrodzenia.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA

(—) Robaczewski

NACZELNIK WYDZIAŁU

Otrzymują nadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Korpus Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny.

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

Nr 42-2/87

Warszawa,

dn. 26 marca 1938 r.

Do

Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Na pismo z dnia 26 stycznia 1938 r. Nr A. II. R. O. 538/133 Prezydium Rady Ministrów wyjaśnia, że pismo z dnia 13 grudnia 1937 roku Nr 34 dotyczy wszystkich pracowników kon-

traktowych z którymi zawarto umowę na czas nieograniczony bez względu na to, czy są oni emerytami, czy nie. Udzielenie zaliczki tym pracownikom wymaga każdorazowo zgody Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu.

Równocześnie Prezydium Rady Ministrów dołącza wzór poręczenia zabezpieczającego spłacalność zaliczki, które winno być złożone przez pracowników kontraktowych, ubiegających się o zaliczkę, o ile zaliczka nie zostanie hipotecznie zabezpieczona.

Za DYREKTORA BIURA PERSONALNEGO

(—) Dr. Kasprzyk

KIEROWNIK REFERATU

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

Nr 42-2/87

Warszawa,

dnia 26 marca 1938 roku

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w Warszawie.

Nawiązując do pisma swego z dnia 13 grudnia 1937 roku Nr 42 2/81 Prezydium Rady Ministrów przesyła do wiadomości.

Za DYREKTORA BIURA PERSONALNEGO

(—) Dr. Kasprzyk

KIEROWNIK REFERATU

Załącznik do Nr GB. 11-22/5

My niżej podpisani solidarnie poręczamy wobec Skarbu Państwa wykonanie zobowiązania, jakie przyjął na siebie p. ....

..... z tytułu otrzymanej w Ministerstwie

miesięcznej zaliczki na uposażenie (wynagrodzenie) w wysokości zł. .... (słownie zł. ....)

W razie gdyby p. .... zobowiązania nie wykonał i nie zwrócił w ustalonych terminach, w całości lub części, otrzymanej zaliczki, zobowiązujemy się solidarnie do wykonania zobowiązania dłużnika, a w szczególności, niezależnie od odpowiedzialności całym naszym majątkiem, zgadzamy się na dokonywanie na pokrycie długu, bez potrzeby wydawania wyroku sądowego, odpowiednich potrąceń miesięcznych z naszego uposażenia służbowego, względnie emerytalnego, z zachowaniem jednakże części płacy nie podlegającej egzekucji.

67.

PISMO OKÓLNE

z dnia 13 kwietnia 1938 r.

o przepisach rachunkowo-kasowych dla Biur Regionalnego Planu Zabudowania.

(Nr GB. 31-39-2)

Do

Urzędów Wojewódzkich w Białymstoku, Kielcach, Krakowie, Lwowie, Łodzi, Toruniu, Poznaniu, Stanisławowie, Katowicach, Warszawie i Łucku.

Ministerstwo przesyła przy niniejszym przepisy rachunkowo-kasowe dla Biura Regionalnego Planu Zabudowania, które obowiązują od dnia 1 kwietnia 1938 r.

Jednocześnie nadmieniam się, że przy opracowywaniu tych przepisów Ministerstwo przyjęło pod uwagę wszystkie wnioski złożone przez Przewodniczących poszczególnych Komisji Regionalnych Planów Zabudowania. Powyższe przepisy zatem obowiązują wszystkie Biura Regionalnych Planów Zabudowania.

Ministerstwo prosi o skreślenie słowa „Przewodniczącego” po wyrazie „na konto” w treści § 16 pkt. 1 projektu regulaminu Komisji Regionalnego Planu Zabudowania (przesłanego Urzędowi Wojewódzkiemu przy piśmie dnia 17 marca b. r. Nr BO. 18-og 33), dla uzgodnienia go z załączonymi przepisami rachunkowo-kasowymi.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA

(—) Robaczewski

NACZELNIK WYDZIAŁU

Ponadto otrzymują:

Wszyscy Przewodniczący Komisji Regionalnych Planów Zabudowania właściwych okręgów.

Zał. do Nr GB. 31—39-2.

PRZEPISY

rachunkowo-kasowe wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli dla Biur Regionalnych Planów Zabudowania.

§ 1. Pobieranie wpływów i uskutecznianie wydatków.

1) Przewodniczący Komisji Regionalnego Planu Zabudowania, przy pomocy biura R. P. Z., pobiera wpływy i uskutecznia wydatki w imieniu Komisji Regionalnego Planu Zabudowania.

Wszystkie wpływy Biuro pobiera za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności na konto czekowe względnie za pośrednictwem jednej z miejscowych państwowych lub komunalnych instytucji finansowych, na rachunek

bieżący, otwarty w danej instytucji dla Komisji. Pobieranie przez Biuro jakichkolwiek wpłat bezpośrednio w gotówce jest wzbronione.

3) Wszystkie wydatki uskutecznia Biuro czekami kasowymi, przekazowymi lub przelewami bezpośrednio z konta czekowego lub rachunku bieżącego. Wyjątek od tej zasady stanowią drobne wydatki oraz należności, przypadające członkom Komisji i pracownikom Biura, które mogą być wypłacane przez Biuro bezpośrednio gotówką.

4) Na pokrycie drobnych wydatków oraz należności dla członków Komisji i pracowników Biura mogą być podnoszone potrzebne sumy pieniężne (z konta czekowego lub rachunku bieżącego) do kasy podręcznej Biura. Pozostałość gotówki w kasie podręcznej z końcem każdego dnia nie może przekraczać 500 (pięciuset) zł. Bez istotnej potrzeby gotówki w kasie podręcznej przechowywać nie należy.

§ 2. Kasa podręczna.

1) Ewidencję przychodu i rozchodu gotówki, przechowywanej w kasie podręcznej na podstawie punktu 4) § 1 niniejszych przepisów, prowadzi kasjer w księdze kasowej.

2) Strony księgi kasowej winny być ponumerowane, sama zaś księga oprawiona, przesnurowana i poświadczona przez Przewodniczącego Komisji.

3) Księgę kasową należy zamykać codziennie, wyprowadzając saldo książkowe gotówki, które należy uzgodnić z zawartością kasy podręcznej i stwierdzić to podpisem kasjera.

4) Przewodniczący Komisji lub wyznaczona przez niego osoba przynajmniej raz na kwartał przeprowadza kontrolę kasy podręcznej, sporządzając krótki protokół z wyników kontroli.

5) Kasjer może dokonać wypłaty na podstawie pisemnego polecenia Przewodniczącego Komisji lub osoby upoważnionej oraz na podstawie sprawdzonych i akceptowanych do wypłaty przez tychże rachunków i list płacy.

Przed wypłatą gotówki kasjer sprawdza tożsamość osoby, której przypada należność i uzyskuje pokwitowanie z odbioru gotówki.

W razie podejmowania gotówki przez osobę upoważnioną do odbioru pieniędzy, należy sprawdzić tożsamość osoby upoważnionej a upoważnienie dołączyć do rozchodowych dowodów rachunkowo-kasowych względnie zapisać na dowodzie rachunkowym datę i numer upoważnienia, o ile upoważnienie to ma charakter upoważnienia generalnego lub stałego.

Należy wymagać, aby na upoważnieniach wiarogodność podpisu osoby upoważniającej była stwierdzona przez przełożonego gminy lub przez rejenta. Powyższe nie dotyczy członków Komisji i pracowników Biura.

§ 3. Rachunkowość.

Biuro prowadzi rachunkowość według zasad buchalterii podwójnej systemu amerykań-

skiego; w szczególności należy prowadzić następujące księgi:

- a) Dziennik — Główną systemu amerykańskiego,
- b) Księgę kasową (§ 2 przepisów),
- c) Księgę kontową wpływów i wydatków,
- d) Księgę dłużników i wierzycieli oraz zaliczkobiorców,
- e) Księgę inwentarza ruchomego,
- f) Księgę materiałową,
- g) Katalog biblioteczny.

Księgi rachunkowe winny być oprawione i poświadczone przez Przewodniczącego Komisji, stronicie zaś tych ksiąg ponumerowane. Księgi wymienione pod „a” i „e” powinny być nadto przesnurowane.

Dziennik — Główna.

W Dzienniku — Główny należy założyć konta następujących rachunków:

- a) Rachunek Funduszu (kapitał),
- b) Rachunek Kasy podręcznej,
- c) Rachunek Banku (czekowy lub bieżący),
- d) Rachunek Wydatków,
- e) Rachunek Wpływów,
- f) Rachunek dłużników i wierzycieli oraz zaliczkobiorców,
- g) Rachunek działalności (nadwyżki wpływów lub niedobory),
- h) ewentualnie inne rachunki w miarę potrzeby.

Księga kontowa wpływów i wydatków.

W księdze kontowej wpływów i wydatków należy założyć osobne konta dla poszczególnych rodzajów wpływów i wydatków, według układu budżetu Komisji. W księdze tej na poszczególnych kontach, oprócz zapisów szczegółowych, należy wyprowadzać sumy miesięczne, które należy uzgodnić z miesięcznymi obrotami Dziennika — Główny.

Księga dłużników i wierzycieli oraz zaliczkobiorców.

W księdze tej należy prowadzić między innymi osobne konta dla poszczególnych zaliczkobiorców, dla ewidencji udzielonych i wyrachowanych zaliczek (§ 6).

Księgi: materiałowa, inwentarzowa i katalog biblioteczny.

Księga materiałowa, inwentarzowa i katalog biblioteczny są księgami pomocniczymi. Służą one do utrzymania ewidencji przychodu i rozchodu materiałów, ruchomości i ksiąg bibliotecznych.

Wzór i sposób prowadzenia tych ksiąg ustali Przewodniczący Komisji.

§ 4. Dokumenty rachunkowo-kasowe.

1) Zapisy w księgach rachunkowych winny być poparte odpowiednio sprawdzonymi i akcep-

townymi do wypłaty rachunkami, listami płacy, pismami i t. p. Na drobne wydatki, na które utrudnione jest uzyskanie rachunku (np. przejazdu tramwajem, dorożką lub taksówką oraz inne drobne wydatki), wystawia rachunek osoba, która wydatek skuteczniła.

2) Wszystkie dokumenty rachunkowo-kasowe (rachunki, listy płacy i t. p.) winny być sprawdzone pod względem merytorycznym, rachunkowym i formalnym przez wyznaczonego do tych czynności urzędnika Biura i akceptowane do wypłaty przez Przewodniczącego Komisji lub jego zastępcę. Ponadto na rachunkach należy stwierdzić odbiór materiałów lub przedmiotów oraz powołać się na zapisy odnośnej księgi materiałowej lub inwentarzowej. Wykonanie wymienionych w tym punkcie czynności winno być stwierdzone właściwymi podpisami.

3) Wszystkie dokumenty rachunkowo-kasowe Biuro przechowuje w odpowiednim porządku zapisów w Dzienniku-Główny do dyspozycji Komisji Rewizyjnej, organów kontroli władz przełożonych i Kontroli Państwowej.

4) W razie otrzymania przez Biuro zaliczek do wyrachowania, dokumenty rachunkowo-kasowe, odnoszące się do wydatków z tych zaliczek, Biuro odsyła bezpośrednio tej władzy (urzędowi), która zaliczkę tę wyasygnowała. W tych wypadkach w Dzienniku Główny należy otworzyć osobne konto na „Rachunek Zaliczek z kredytów obcych”. Rachunek ten należy obciążać sumami otrzymanych zaliczek i uznawać — dokonanymi wydatkami. Z utrzymania dowodów usprawiedliwiających zaliczki należy żądać od poszczególnych urzędów pisemnego potwierdzenia.

5) Na rachunkach i dokumentach kasowych powinna być wyraźnie podana osoba lub firma, wystawiająca rachunek i jej adres, ilości i ceny nabytych przedmiotów oraz ogólna suma rachunku cyframi i słowami. Nadto na rachunku powinna być wymieniona nazwa właściwej Komisji Regionalnego Planu Zabudowania, dla której rachunek wystawiono.

§ 5. Wystawianie i podpisywanie czeków.

1) Książeczki czekowe przechowuje w odpowiednio zabezpieczonym miejscu pod zamknięciem Przewodniczący Komisji.

2) Czeki podpisuje Przewodniczący Komisji lub jego zastępcę, zaś kontrasygnuje Kierownik Biura lub jego zastępcę.

3) Na grzbiecie wystawionego czeku należy podać datę i sumę czeku, komu i za co gotówkę przekazano lub wypłacono. Grzbiet podpisują osoby, które podpisały czek.

4) Osoby, otrzymujące czek kasowy (gotówkowy), kwitują odbiór czeku (z podaniem Nr, serii i kwoty) na właściwych rachunkach lub innych dowodach, stanowiących podstawę wypłat. Odbiór czeku kasowego na zasilenie kasy podręcznej kwituje kasjer na nocie.

5) Na czek przelewowy lub przekazowy należy wystawiać „notę” dla buchalterii z po-

daniem daty, numeru, serii i kwoty czeku oraz imię, nazwisko i adres odbiorcy, jak również tytuł należności. O ile należność ma być przekazana (przelana) na podstawie rachunku, który nie był jeszcze memoriałowo księgowany w Dzienniku-Główny, zamiast noty kasowej może być skuteczniła odpowiednia adnotacja o przekazaniu (przelaniu) gotówki na samym rachunku. Zarówno „noty” jako też adnotacje na rachunkach o wystawieniu czeku podpisują osoby, które podpisały odnośny czek.

§ 6. Udzielanie zaliczek.

Na pokrycie wydatków personelu technicznego Biura, związanych bądź z prowadzonymi pracami polowymi, bądź z wyjazdami służbowymi poza siedzibę Biura oraz na wydatki administracyjno-gospodarcze mogą być udzielane zaliczki. Zaliczki mogą być udzielane tylko na podstawie „not” (§ 5 p. 5). Udzielanie zaliczek, jak również przetrzymywanie podjętych zaliczek bez istotnej potrzeby, jest niedopuszczalne.

Z zaliczek udzielanych na wyjazdy służbowe należy wyrachowywać się najpóźniej w ciągu 14 dni po ukończeniu podróży.

Wyrachowanie się z zaliczki polega na złożeniu rachunków z dokonanych wydatków i wpłaceniu ewentualnej niewydatkowanej pozostałości na konto (rachunek) Biura w P. K. O. względnie innej instytucji bankowej.

Zaliczki na wydatki administracyjno-gospodarcze i na wydatki, związane z pracami polowymi, mogą być uzupełniane do pierwotnej wysokości w miarę wyrachowywania się z dokonanych wydatków.

Przewodniczący Komisji ustala wysokość zaliczek oraz czuwa nad terminowym ich wyrachowaniem.

§ 7. Okresy sprawozdawcze.

Okres sprawozdawczy liczy się od 1 kwietnia do 31 marca.

§ 8. Sprawozdawczość.

W ciągu 15 dni po upływie każdego kwartału Biuro sporządza i przysyła Ministerstwu Spraw Wewnętrznych bilans brutto.

Po upływie okresu sprawozdawczego w ciągu 30 dni Biuro sporządza sprawozdanie z wykonania budżetu na podstawie zamkniętych ksiąg rachunkowych oraz bilans brutto i netto, które po rozpatrzeniu przez Komisję Rewizyjną wraz z wnioskami tej Komisji należy przedstawić najpóźniej do 1 czerwca Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia.

§ 9. Postanowienia końcowe.

Przepisy niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 roku.

68.

P I S M O   O K Ó L N E

z dnia 19 kwietnia 1938 r.

o ułatwianiu działalności Polsklamu Związku Kolarskiemu.

(Nr Wojsk. L-1-13-1).

Do

*Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu
Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.*

Polski Związek Kolarski przystąpił w porozumieniu z Państwowym Urzędem Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego do rozszerzenia dotychczasowej działalności w kierunku uwzględnienia w pracach programowych sportu kolarskiego również zadań z dziedziny przysposobienia wojskowego oraz do rozpowszechnienia sportu kolarskiego wśród szerszego ogółu obywateli. W celu ułatwienia Polskiemu Związkowi Kolarskiemu rozwinięcia zamierzonej akcji, mającej znaczenie dla potrzeb wojska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zalecenie zarządom gmin, aby ich organa i sołtysi udzielały Polskiemu Związkowi Kolarskiemu oraz jego komórkom organizacyjnym pomocy i wszelkich możliwych ułatwień w przeprowadzeniu zakreślonej akcji.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że najbardziej pożądana byłaby współpraca, zmierzająca do okazywania pomocy w organizowaniu wszelkiego rodzaju imprez kolarskich

oraz udostępniania dla tych celów terenów i urządzeń samorządowych.

Za DYREKTORA BIURA WOJSKOWEGO

(—) *Lubodziecki*

KIEROWNIK REFERATU

Otrzymuje ponadto:

Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego
i Przysposobienia Wojskowego.

69.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 534) udzielam „Związkowi b. Członków Straży Obywatelskiej 1915 r.” (Warszawa, pl. Małachowskiego 2 m. 15) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki według załączonego wzoru*).

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 8 zł.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dn. 9 kwietnia 1938 r. Nr AP.3-223).

ZA MINISTRA

(—) *Nakonecznikow-Klukowski*
PODSEKRETARZ STANU

*) Nie przedrukowano.

B.**I. Przedraki z Dziennika Ustaw R. P.**

z 1 kwietnia   Nr 22   Rok 1938

Poz. 190. Ustawa z dnia 28 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ustroju miasta Gdyni.

Art. 1. Wprowadza się w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. o ustroju miasta Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 630) zmiany następujące:

1) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Zakres działania Komisarza Rządu w Gdyni obejmuje prawa i obowiązki przełożonego gminy i starosty grodzkiego.”;

2) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Rada miejska m. Gdyni składa się z 48 członków, z których 32 pochodzi z wyborów, 16 zaś mianuje i odwołuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Zarząd miejski składa się z Komisarza Rządu jego zastępcy oraz 5 ławników z wyboru.”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Komisarz Rządu i jego zastępca otrzymuje z funduszków gminy miejskiej m. Gdyni dodatki pieniężne w wysokości, określonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.”;

4) w art. 10 część pierwsza ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 29 listopada 1943 r.”.

Art. 2. Wybory do nowej rady miejskiej będą zarządzane z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej. Dotychczasowa rada miejska przestaje urzędować z chwilą ukonstytuowania się nowej rady miejskiej, powołanej na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz innym właściwym ministrom.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 29 listopada 1938 r.

Poz. 191. Ustawa z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawianiu obywatelstwa.

Art. 1. Obywatel polski, przebywający za granicą, może być pozbawiony obywatelstwa polskiego, jeżeli:

a) działał za granicą na szkodę Państwa Polskiego lub

b) przebywając nieprzerwanie za granicą co najmniej przez lat 5 po powstaniu Państwa Polskiego, utracił łączność z państwowością polską lub

c) przebywając za granicą, nie powrócił do Polski w oznaczonym terminie na wezwanie urzędu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. (1) Orzeczenie o pozbawieniu obywatelstwa polskiego wydaje Minister Spraw Wewnętrznych na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych.

(2) Orzeczenie to nie wymaga uzasadnienia i jest natychmiast wykonalne.

(3) Orzeczenie to podlega zaskarżeniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 3. (1) Utrata obywatelstwa polskiego męża rozciąga się na jego żonę zaś ojca (nieślubnej matki) — na jego (jej) dzieci w wieku do lat 18, jeżeli osoby te przebywają za granicą i nie zostały w orzeczeniu o pozbawieniu wyłączone spod utraty obywatelstwa.

(2) Wyłączenie żony i dzieci może nastąpić, jeżeli z całokształtu stosunków życiowych wynika, że nie pozostawały one w faktycznej wspólności małżeńskiej, bądź rodzinnej z mężem, bądź ojcem (nieślubną matką) i nie zachodzą co do nich okoliczności, przewidziane w art. 1 ustawy niniejszej.

Art. 4. Obywatelstwa polskiego można pozbawić również samoistnie żonę obywatela polskiego, jeżeli z całokształtu jej stosunków życiowych wynika zerwanie faktycznej wspólności małżeńskiej i jeżeli zachodzą co do niej okoliczności, przewidziane w art. 1 ustawy niniejszej.

Art. 5. (1) Osoby, które zostały pozbawione obywatelstwa polskiego na podstawie art. 1 lit. a) ustawy niniejszej, nawet po uzyskaniu obcego obywatelstwa, mogą jedynie za uprzednią zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych przebywać czasowo na obszarze Państwa Polskiego.

(2) Kto wbrew powyższemu przepisowi przebywa na obszarze Państwa Polskiego, ulega karze więzienia do lat 5 i grzywny.

Art. 6. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 192. Ustawa z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Art. 1. Wprowadza się w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 5, poz. 31), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 522) i ustawą z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 225) zmiany następujące:

1) w art. 3a pkt b) otrzymuje brzmienie: „osoby zmarłe w czasie pełnienia służby wojskowej lub w ciągu jednego roku po zwolnieniu z wojska, jeżeli śmierć ich nastąpiła wskutek służby wojskowej lub wskutek uszkodzenia zdrowia, pozostającego w związku przyczynowym ze służbą wojskową.”;

2) w art. 6 ust. (1) dodaje się nowe zdanie trzecie w brzmieniu: „Utrzymuje się w mocy orzeczenia inwalidzkich komisji o związku przyczynowym uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową, doznanego przez osoby, wymienione w art. 2 ust. (1) lit. c), w czasie pozostawania ich w niewoli po upływie terminów, określonych pod lit. c) tegoż artykułu.”;

3) w art. 22 ust. (4) wyrazy: „wskutek ułomności fizycznej lub psychicznej, powstałej” zastępuje się wyrazami: „z powodu kalectwa lub trwałej choroby, powstałych.”;

4) w art. 24 wyrazy: „na ten czas zawieszona się rentę” zastępuje się wyrazami: „rentę, należną sierocie za okres pobytu w zakładzie, wpłaca właściwa władza skarbowa na rzecz sieroty do jednej z instytucji finansowych, które określi Minister Skarbu.”;

5) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„(1) Inwalida ociemniały (art. 5a) otrzymuje:

a) dodatek na utrzymanie psa przewodnika w wysokości 25 zł miesięcznie, niezależnie od tego, czy psa posiada;

b) psa przewodnika po ukończeniu kursu obchodzenia się z psem; w razie zawiniętej utraty psa przewodnika inwalida płaci za niego należność w trybie, określonym przez Ministra Skarbu i nabywa ponownie prawo do utrzymania psa przewodnika.

(2) Inwalida ociemniały, wyszkolony w dostępnym dla siebie zawodzie, otrzymuje narzędzia pracy, potrzebne do wykonywania tego zawodu; ponadto środki pomocnicze, niezależnie od wyszkolenia lub wykonywania zawodu.”;

6) art. 52a otrzymuje brzmienie:

„Dzieci inwalidów, sieroty po nich oraz sieroty po poległych, zaginionych i zmarłych w związku przyczynowym ze służbą wojskową, korzystają z ulg, przyznanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieciom funkcjonariuszów państwowych w szkołach wyższych, średnich, ogólnokształcących i zawodowych.”;

7) w art. 59 ust. (1) wyrazy: „zaś na każde 33 pracownic jedną wdowę” zastępuje się wyrazami: „lub jedną wdowę”;

8) w art. 59 po ust. (3) wprowadza się nowy ustęp, jako (4), w brzmieniu:

„Inwalida, zatrudniony na podstawie artykułu niniejszego, może za zgodą publicznej instytucji pośrednictwa pracy zrzec się zatrudnienia na rzecz członka rodziny, będącego na jego utrzymaniu.”;

9) art. 59a otrzymuje brzmienie:

„Pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę, zawartą z inwalidą lub wdową (art. 59), tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności:

a) co do pracowników umysłowych tylko z ważnych przyczyn w rozumieniu art. 32, 33, 36 i 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pra-

cowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323),

b) co do robotników tylko z ważnych powodów lub z winy w rozumieniu art. 13 — 16, 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).“;

10) w art. 60 wyrazy: „przepisu, zawartego w art. 59 lub rozporządzeń, na jego podstawie wydanych“ zastępuje się wyrazami: „przepisów, zawartych w art. 59 i 59a lub rozporządzeń, na ich podstawie wydanych.“;

11) w art. 69 wyrazy: „1 czerwca 1919 r.“ zastępuje się wyrazami: „15 lipca 1919 r.“;

12) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„(1) Zawiesza się z dniem 31 marca 1934 r. prawo do zaopatrzenia pieniężnego inwalidów z utratą zdolności zarobkowej poniżej 25%, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. c) i e), z wyjątkiem prawa do zaopatrzenia pieniężnego inwalidów, pobierających dodatek na pielęgnację (art. 14).“

(2) Zawieszenie prawa do zaopatrzenia pieniężnego inwalidów, wymienionych w ust. (1), uchyla się w stosunku do inwalidów, którzy:

a) pełnili służbę ochotniczą w wojsku Rzeczypospolitej Polskiej w czasie wojny lub w uznanych przez Państwo Polskie wojskowych formacjach polskich przy armiach obcych lub którzy brali udział w walkach orężnych przeciw państwu zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po dniu 1 sierpnia 1914 r., albo którym nadano order wojenny „Virtuti Militari“, bądź Krzyż lub Medal Niepodległości, bądź Krzyż Walecznych; uchylenie to następuje od pierwszego dnia miesiąca po udowodnieniu przez inwalidę wojennego jednej z powyżej wymienionych okoliczności, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 stycznia 1935 r.,

b) ukończyli 55 rok życia — od pierwszego dnia miesiąca, następującego po osiągnięciu powyższej granicy wieku, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 czerwca 1937 r.,

c) ukończyli 50 rok życia — od pierwszego dnia miesiąca, następującego po osiągnięciu powyższej granicy wieku, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 lipca 1938 roku.

(3) Obniża się z dniem 1 kwietnia 1934 r. o 10% rentę zasadniczą (art. 12) oraz zaopatrzenie pieniężne pozostałych (art. 19, 22, 25, 32). Postanowienie to nie dotyczy inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. a), b) i d), w ust. (2) lit. a) oraz inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. c) i e) z utratą zdolności zarobkowej, wynoszącą co najmniej 85%.

(4) Obniżenie o 10% renty zasadniczej (art. 12) inwalidów, wymienionych w ust. (2) lit. a), uchyla się od pierwszego dnia miesiąca po udowodnieniu przez inwalidę jednej z okoliczności, określonych w powołanym przepisie, nie wcześniej, jednak, niż od dnia 1 stycznia 1935 r.

(5) Obniża się z dniem 1 kwietnia 1936 r. do kwoty 112.50 zł miesięcznie rentę zasadniczą (art. 12) inwalidów, wymienionych:

a) w art. 2 ust. (1) lit. a), b) i d),

b) w art. 2 ust. (1) lit. c) i e) z utratą zdolności zarobkowej, wynoszącą co najmniej 85%,

c) w ust. (2) lit. a) artykułu niniejszego.

(6) Obniża się z dniem 1 kwietnia 1936 r. do kwoty 100 zł miesięcznie rentę zasadniczą (art. 12) inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. c) i e), z wyjątkiem osób, wymienionych w ust. (5) lit. b) i c) artykułu niniejszego, jak również do kwoty 90 zł miesięcznie rentę zasadniczą inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (2) lit. a).

(7) Podwyższa się z dniem 1 października 1938 r. do kwoty 118.75 zł, a z dniem 1 października 1939 r. do kwoty 125 zł miesięcznie rentę zasadniczą (art. 12) inwalidów, wymienionych w ust. (5).

(8) Podwyższa się z dniem 1 października 1938 r. do kwoty 106.25 zł, a z dniem 1 października 1939 r. do kwoty 112.50 zł miesięcznie rentę zasadniczą (art. 12) inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. c) i e), z wyjątkiem osób, wymienionych w ust. (5) lit. b) i c) artykułu niniejszego.

(9) Podwyższa się z dniem 1 października 1938 r. do kwoty 95 zł, a z dniem 1 października 1939 r. do kwoty 100 zł miesięcznie rentę zasadniczą (art. 12) inwalidów, wymienionych w art. 2 ust. (2) lit. a).

10) Przepisy art. 17 mają zastosowanie przy obniżaniu i podwyższaniu zaopatrzeń pieniężnych na podstawie artykułu niniejszego.

(11) Upoważnia się Radę Ministrów:

a) do całkowitego lub częściowego uchylania przepisów ust. (1) i (3),

b) do podwyższania norm zaopatrzenia pieniężnego przed upływem terminów, przewidzianych w ust. (7), (8) i (9),

c) do podwyższania na pewien czas, bądź na stałe norm, wynikających z przepisów art. 17 dla miejscowości klasy B i C“.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 31 marca 1938 r.

Poz. 193. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 marca 1938 r. o państwowej służbie geologicznej.

Poz. 194. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1938 r. w sprawie ulg w opłatach od pojazdów mechanicznych na Państwowy Fundusz Drogowy.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogo-

wym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 45, poz. 352) zarządza się co następuje:

§ 1. Opłaty na Państwowy Fundusz Drogowy, określone w art. 6 ust. (1) pkt 2) ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 45, poz. 352), w § 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1935 r. w sprawie zmiany opłat od pojazdów mechanicznych i od niektórych pojazdów konnych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (Dz. R. P. Nr 65, poz. 405) oraz w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie ulg w opłatach od niektórych pojazdów mechanicznych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 392), obniża się:

1) dla pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów (ciągników), zarejestrowanych po raz pierwszy po dniu 1 grudnia 1936 r., do 20 zł rocznie od pojazdu o ciężarze własnym do 2.000 kg i do 50 zł od pojazdu o ciężarze ponad 2.000 kg — na lat 5 od dnia pierwszej rejestracji pojazdu;

2) dla przyczepek do pojazdów mechanicznych ciężarowych i traktorów — do 20 zł rocznie od każdej przyczepki.

§ 2. (1) Opłaty na Państwowy Fundusz Drogowy od dorożek samochodowych, określone w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie ulg w opłatach od niektórych pojazdów mechanicznych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 392), obniża się dla pojazdów, rejestrowanych po raz pierwszy po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego, do 20 zł rocznie od pojazdu — na okres 5 lat od dnia tej rejestracji.

(2) Ulgę w opłatach, określoną w ust. (1), stosuje się również do pojazdów (dorożek samochodowych), zarejestrowanych po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1936 r., jednakże tylko za okres czasu od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego do końca pięcioletniego okresu od dnia pierwszej rejestracji.

§ 3. Przy stosowaniu ulg ustalonych w §§ 1 i 2 część roku budżetowego liczy się za cały rok.

§ 4. Ulgi, ustalone rozporządzeniem niniejszym, stosuje się jedynie do pojazdów mechanicznych, których silniki poruszane są materiałami pędnymi, podlegającymi opłatom na Państwowy Fundusz Drogowy.

§ 5. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom Komunikacji i Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i innymi zainteresowanymi Ministrami.

§ 6. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą przepisy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1936 r. w sprawie ulg

w opłatach od pojazdów mechanicznych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 619).

Poz. 195. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zmianie tabeli stanowisk we władzach, urzędach, zakładach i instytucjach państwowych.

Poz. 196. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb.

Na podstawie art. 30 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1937 r. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 451).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 197. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu niektórych pasz.

Na podstawie art. 30 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84 poz. 610) zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1937 r. o zakazie wywozu niektórych pasz (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 1 poz. 3).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 198. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o wyznaczeniu okręgów izb przemysłowo-handlowych.

Na podstawie art. 2 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 45, poz. 335) zarządza się co następuje:

§ 1. Okręgi izb przemysłowo-handlowych obejmują obszary następujące:

1) Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie — m. st. Warszawę i województwo warszawskie;

2) Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi — województwo łódzkie;

3) Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu — województwo kieleckie;

4) Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie — województwa: lubelskie i wołyńskie;

5) Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie — następujące powiaty województwa lwowskiego: bóbrecki, brzozowski, dobromilski, drohobycki, gródecki, jarosławski, jaworowski, leski, lubaczowski, miasto Lwów, lwowski, mościski, przemyski, rawski, rudecki, samborski, sanocki, sokalski, turczański, żółkiewski, oraz województwa: tarnopolskie i stanisławowskie;

6) Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie — województwo krakowskie oraz następujące powiaty województwa lwowskiego: kolbuszowski, krośnieński, łańcucki, niżański, przeworski, rzeszowski i tarnobrzewski;

7) Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu — województwo poznańskie;

8) Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni — województwo pomorskie;

9) Izba Przemysłowo-Handlowa w Wilnie — województwa: wileńskie, nowogródzkie, poleskie i białostockie;

10) Izba Przemysłowo-Handlowa w Katowicach — województwo śląskie.

§ 2. Przewidziany w § 5 rozporządzenia go porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Poz. 199. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 12 czerwca 1937 r. o zmianie granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego.

Na podstawie art. 2 ust. (7) ustawy z dnia 12 czerwca 1937 r. o zmianie granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 350) zarządza się co następuje:

§ 1. Członków sejmików wojewódzkich poznańskiego i pomorskiego wybierają rady powiatowe i rady miejskie miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych.

§ 2. Przewidziany w § 5 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr 46, poz. 421) warunek rocznego stałego zamieszkania w obrębie województwa rozumie się, jako warunek rocznego zamieszkania na obszarach, które mają być objęte granicami województw pomorskiego i poznańskiego w myśl art. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1937 r. o zmianie granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 350).

§ 3. (1) W województwie pomorskim na Pomorski Wydział Wojewódzki, urzędujący w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, a w województwie poznańskim — na Poznański Wydział Wojewódzki, urzędujący w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, w składzie zmniejszonym o członków wy-

branych z powiatów przyłączonych do województwa pomorskiego — przechodzi zakres działania sejmików wojewódzkich w okresie od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia uprawomocnienia się wyborów nowych sejmików wojewódzkich.

(2) Właściwość miejscowa wydziałów wojewódzkich wymienionych w ust. (1) w okresie od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia uprawomocnienia się wyborów nowych wydziałów wojewódzkich obejmuje obszary województw w granicach zmienionych przepisami art. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 350).

§ 4. (1) Właściwe wydziały wojewódzkie uchwałą preliminarze budżetowe Pomorskiego i Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Samorządowego na rok budżetowy 1938/39 oraz podstawę rozkładu podatku wojewódzkiego na tenże rok.

(2) Preliminarze budżetowe na rok 1938/39 powiatowych związków samorządowych i miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, przyłączonych do obszaru województw: pomorskiego, poznańskiego i warszawskiego podlegają zatwierdzeniu przez te władze nadzorcze, które w stosunku do tych związków samorządowych będą właściwe po dniu 1 kwietnia 1938 r. Początkowy termin czasokresu, przewidzianego w ust. (3) art. 39 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454) przypada w stosunku do uchwał budżetowych, wymienionych w zdaniu poprzednim związków samorządowych, najwcześniej na dzień 1 kwietnia 1938 r.

(3) Normy dopuszczalnego obciążenia świadczeniami w naturze, ustalone przed 1 kwietnia 1938 r., na mocy art. 8 ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 204) rozporządzeniami wojewodów, właściwych dla związków samorządowych, przyłączonych do województw: pomorskiego, poznańskiego i warszawskiego — nie mogą być zmienione przed dniem 1 kwietnia 1939 r.

§ 5. Administrację dróg państwowych na obszarze powiatu działdowskiego porucza się do odwołania Wydziałowi Powiatowemu w Działdowie. Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1929 r. w sprawie administracji drogowej na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, wileńskiego, poleskiego, nowogródzkiego i wołyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 544) mają odpowiednie zastosowanie również na obszarze powiatu działdowskiego.

§ 6. Do poboru opłat i dopłat, przewidzianych w art. 19 i w art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr 6, poz. 32) na pokrycie kosztów budowy i utrzymania dróg wojewódzkich

jest uprawniony na obszarze powiatu działdowskiego — powiatowy związek samorządowy.

§ 7. (1) Umowy, odnoszące się do spraw budowy i utrzymania dróg państwowych i wojewódzkich, zawarte między Poznańskim Wojewódzkim Związkiem Samorządowym i powiatowymi związkami samorządowymi oraz miastami wydzielonymi z tych związków, w powiatach przyłączonych z województwa poznańskiego do województwa pomorskiego, tracą ważność z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(2) Z tym dniem na obszarze określonym w ust. (1) sprawy budowy i utrzymania dróg państwowych i wojewódzkich przechodzą na Pomorski Wojewódzki Związek Samorządowy. Związek ten poruczy powyższe czynności właściwym wydziałom powiatowym i zarządom miejskim miast wydzielonych, które będą obowiązane przejąć je i spełniać ze środków finansowych, które im będą na ten cel przekazane.

§ 8. (1) Administracja dróg państwowych i powiatowych na obszarze powiatów przyłączonych z województw łódzkiego i warszawskiego do województw pomorskiego i poznańskiego będzie nadal sprawowana na zasadach określonych w rozporządzeniu, wymienionym w § 5.

(2) Na obszarze określonym w ust. (1) administracja dróg wojewódzkich wraz z kosztami budowy i utrzymania należy do właściwych wojewódzkich związków samorządowych. Związki te poruczą zarząd dróg wojewódzkich powiatowym związkom samorządowym i miastom wydzielonym z powiatowych związków samorządowych, przy czym obowiązane będą do pokrycia potrzebnych na ten cel wydatków. Do sposobu zarządzania tymi drogami stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia, wymienionego w § 5.

(3) Pobór opłat i dopłat, przewidzianych w art. 19 i w art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr 6, poz. 32) wojewódzkie związki samorządowe, w razie wykorzystywania tego źródła dochodowego, poruczą na obszarze, wymienionym w ust. (1), powiatowym związkom samorządowym i miastom wydzielonym z powiatowych związków samorządowych, przyznając im 5% z tytułu wynagrodzenia za czynności poboru.

(4) Nie naruszając uprawnień wojewódzkich związków samorządowych w zakresie sprawowania administracyjnego i gospodarczego nadzoru nad wykonywaniem budowy i utrzymania dróg wojewódzkich przez powiatowe związki samorządowe na obszarze powiatów, wymienionych w ust. (1), nadzór techniczny nad budową i utrzymaniem tych dróg wykonywany będzie wyłącznie przez wojewódzkie władze administracji ogólnej. Zasady współdziałania tych władz z organami wojewódzkich związków samorządowych ustali instrukcja, wydana przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 9. (1) W sprawach wniesionych do wojewódzkich urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich przed dniem 1 kwietnia 1938 r. urzędy rozjemcze zachowują dotychczasową właściwość; jeżeli jednak urząd rozjemczy nie dokonał jeszcze w sprawie żadnej czynności, wówczas na żądanie wnioskodawcy przekaże sprawę urzędowi właściwemu po zmianie granic województw, przewidzianej powołaną w tytule ustawą.

(2) Od spraw przekazanych nie pobiera się opłat, jeżeli opłaty zostały uiszczone w urzędzie rozjemczym, do którego sprawa została wniesiona.

(3) Odwołania od orzeczeń powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, które przesłane zostały do sądów okręgowych przed 1 kwietnia 1938 r., będą załatwione według dotychczasowej właściwości; odwołania nie przesłane sądom przed dniem 1 kwietnia 1938 r. będą załatwione według nowej właściwości.

(4) W sprawach wszczętych przez wojewódzkie urzędy rozjemcze przed dniem 1 kwietnia 1938 r. postępowanie toczy się w obu instancjach według dotychczasowej właściwości.

§ 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Komunikacji oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 11. ° Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Poz. 200. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1938 r. o zmianie granic miasta Ciechanowca w powiecie bielskim, województwie białostockim.

Poz. 201. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1938 r. o zmianie i ustaleniu granic miasta Baranowicze w powiecie baranowskim, województwie nowogrodzkim.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 9 kwietnia   Nr 82   Rok 1938

Poz. 118. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 119. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 marca 1938 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r.

Poz. 120. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Mińska Mazowieckiego.

Poz. 121. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Wieliczki.

z 11 kwietnia   Nr 83   Rok 1938

Poz. 122. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 kwietnia 1938 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Warszawskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r.

Poz. 123. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Chmielnika.

Poz. 124. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Woźnik.

z 12 kwietnia   Nr 84   Rok 1938

Poz. 125. Zarządzenie o nadaniu Brązowego Krzyża Zasługi.

z 13 kwietnia   Nr 85   Rok 1938

Poz. 126. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 marca 1938 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Portowej Komisji Rozjemczej z dnia 11 marca 1938 r., wydanego w sprawie rozstrzygnięcia zatargu w firmie „Paged” w Gdyni.

z 14 kwietnia   Nr 86   Rok 1938

Poz. 127. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie statutu Pomorskiej Izby Rolniczej.

z 15 kwietnia   Nr 87   Rok 1938

Poz. 128. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 129. Obwieszczenie Komisji Obrotu Towarowego z dnia 19 lutego 1938 r. w sprawie zmiany w tekście „Instrukcji o doręczaniu zaświadczeń walutowych na wywóz towarów za granicę i do W. M. Gdańska, obowiązkach eksportów oraz kontroli wpływu i rozliczeń waluty eksportowej”.

z 16 kwietnia   Nr 88   Rok 1938

Poz. 130. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Nowego Sącza.

z 19 kwietnia   Nr 89   Rok 1938

Poz. 131. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 marca 1938 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Słonima.